

GLOSSARY

of the European Convention on Human Rights

Europos Žmogaus teisių konvencijos ŽODYNĖLIS

English-Lithuanian
Lithuanian-English

Anglų-Lietuvių
Lietuvių-Anglų

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

GLOSSARY
of the European Convention
on Human Rights
Europos Žmogaus teisių konvencijos
ŽODYNĖLIS

English-Lithuanian
Anglų-Lietuvių

Lithuanian-English
Lietuvių-Anglų

All requests concerning the reproduction
or translation of all or part of this document should
be addressed to the Directorate of Communication
(F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).
All other correspondence concerning this document
should be addressed to the Secretariat of the
Directorate General Human Rights and Rule of Law.

Cover and layout: Document and Publications
Production Department (SPDP), Council of Europe

© Council of Europe, July 2018
Printed at the Council of Europe

English-Lithuanian

A

abduction	pagrobimas
abolition of the death penalty	mirties bausmės panaikinimas
absence of a public hearing	viešo bylos svarstymo nebuvimas
absence of intention to pursue petition	neketinama palaikyti peticijos
absence of right to compensation	neturi teisės į nuostolių atlyginimą
<i>absentia [in]</i>	nedalyvaujant
absolutely necessary	neišvengiamai būtina
absolute rights	absoliučios teisės
abuse of the right of petition	piktnaudžiavimas peticijos teise
access to court	teisė kreiptis į teismą
access to information	galimybė gauti informaciją
access to relevant files	prieiga prie atitinkamų bylų
accessibility	prieinamumas
acquittal at first instance	išteisinimas pirmosios instancijos teisme
action for damages	ieškinyš dėl žalos
<i>actio popularis</i>	<i>actio popularis</i> /viešojo intereso gynimas
adequate facilities	pakankamos galimybės
adequate time	pakankamas laikas
adjourn the case	atidėti bylos nagrinėjimą
administrative detention	administracinis kalinimas
administrative practice	administracinė praktika
administrative proceedings	administracinis procesas
admissibility criteria	priimtinumų kriterijai
admissible/ility/decision	priimtinas/priimtinumai/ sprendimas
admit (evidence)	priimti (įrodymus)
adoption of a judgment	sprendimo priėmimas
adversarial trial/adversarial hearing	rungimosi principas bylos nagrinėjime
after conviction	po apkaltinamojo nuosprendžio paskelbimo
age of criminal responsibility	amžius, nuo kurio asmuo atsako pagal baudžiamuosius įstatymus
aim	tikslas

alcoholics
aliens
allegation
allocate
allowance
alternative civil service
anonymous petition
appeal on a point of law
appellant
applicability
applicable provisions
applicant
applicant State party
application for release from detention

apprehension
arbitrariness
arbitrary action
arbitrary arrest/detention
arbitrary deprivation of liberty
arguable claim
arrest
arrest warrant
assault
asylum-seeker
award compensation/damages

alkoholikai
užsieniečiai
įtarimas
skirti
išmoka
alternatyvi tarnyba
anoniminė peticija
peticija dėl teisės aspekto
ieškovas
taikymas
taikomos nuostatos
pareiškėjas
paraišką pateikusi valstybė
prašymas dėl paleidimo iš įkalinimo
įstaigos
sulaikymas
savivalė
savavališki veiksmai
savavališkas sulaikymas/kalinimas
savavališkas laisvės atėmimas
ginčytinas ieškinyš
areštas
arešto orderis
išpuolis
prieglobsčio prašytojas
atlyginti žalą/ nuostolius

B

bailiff
bankruptcy
biased
bill of indictment
binding judgment
bringing before competent authority
bringing before competent legal authority
brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power

teismo antstolis
bankrotas
šališkas
kaltinamasis aktas
privalomas sprendimas
pristatyti kompetentingai institucijai
pristatyti kompetentingai teisminei institucijai
skubiai pristatomas teisėjui ar kitam pareigūnui, kuriam pagal įstatymą yra suteikta teisė vykdyti teismines funkcijas

C

<p>capital punishment case case-law cassation appeal causal link change religion or belief charged with criminal offence</p> <p>charges child born out of wedlock choice of the legislature</p> <p>circumstances of the case civil proceedings civil rights and obligations civilian substitute service civil service claim coercion (administrative) collective complaint collective exercise of freedom of expression collective punishment commit an offence Committee of Ministers common ground comparable situation compatibility with the Convention compensation competent court competent legal authority complaint composition compulsory compulsory labour concurring opinion conditional release conditions of detention</p>	<p>mirties bausmė byla teismų praktika kasacinis skundas priežastinis ryšys keisti religiją ar įsitikinimus kaltinamas baudžiamosios veikos padarymu kaltinimai vaikas, gimęs ne santuokoje įstatymų leidybos institucijos pasirinkimas bylos aplinkybės civilinis procesas civilinės teisės ir įsipareigojimai civilinę tarnybą pakeičianti tarnyba valstybės tarnyba ieškinys prievarta (administracinė) kolektyvinis skundas kolektyvinė saviraiškos laisvės išraiška</p> <p>kolektyvinė bausmė padaryti nusikaltimą Ministrų komitetas bendras pagrindas panaši situacija suderinamumas su Konvencija žalos atlyginimas kompetentingas teismas kompetentinga teisminė institucija skundas sudėtis privalomas priverstinis darbas pritarianti nuomonė lygtinis paleidimas kalnimo sąlygos</p>
--	---

conduct of the proceeding	proceso eiga
confidentiality	konfidencialumas
conscientious objection	atsisakyti veikti
conscientious objector	asmenys, atsisakantys veikti
constitute	būti/ sudaryti
constitutional proceedings	bylos nagrinėjimas Konstituciniame teisme
constitutionality	konstitucingumas
continued detention	sulaikymo pratęsimas
continued examination not justified	tolesnis nagrinėjimas nėra pagrįstas
continuing situation	nepakitusi situacija
control of use of property	kontroliuoti nuosavybės naudojimą
conviction	apkaltinamasis nuosprendis
convincingly demonstrate	įtikinamai įrodyti
costs and expenses	išlaidos
Court holds ...	Teismas nustato...
court of appeal	apeliacinis teismas
criminal charge	baudžiamasis kaltinimas
criminal offence	baudžiamasis nusikaltimas
criminal proceedings	baudžiamasis procesas
custody of children	vaikų globa
custody record	suėmimo registras
custody suite	sulaikymo kamera areštinėje

D

date of lodging of a complaint	skundo pateikimo data
death penalty	mirties bausmė
decision	sprendimas
default interest	delspinigiai
defamation	garbės ir orumo įžeidimas
defence from unlawful violence	gynyba nuo neteisėto smurto
defence through legal assistance	gynyba, pasinaudojant teisine pagalba
defend in person	gintis pačiam
defendant state party	šalis atsakovė
degrading punishment	žeminantis baudimas
degrading treatment	žeminantis elgesys
delays in payment of compensation for expropriation	žalos atlyginimo dėl nusavinimo vėlavimas
delays in the proceedings	delsimas nagrinėti bylą

deliver a judgment	priimti sprendimą
democratic society	demokratinė visuomenė
demonstration	demonstracija
denial of access to lawyer	draudimas kreiptis į advokatą
deprivation of liberty	laisvės apribojimas
deprivation of possession	apribojimas turėti
deprivation of property	turto atėmimas
derogable rights and freedoms	teisės ir laisvės su išlygomis
derogation	nukrypimas nuo
derogation in time of war or other public emergency	nukrypimas nuo įsipareigojimų kilus karui ar nepaprastosios padėties atveju
destruction of possessions and home	turto ir namų naikinimas
detention on remand	kardomasis kalinimas
determine	nustatyti
determination	nustatymas
diligence	tikrinimas
diplomatic assurances	diplomatiniai patikinimai
directly imputable to the local authorities	tiesiogiai priskiriamos vietos valdžios institucijoms
disability pension	neįgalumo pensija
(forced) disappearance	priverstinis dingimas
disciplinary proceedings	drausminė procedūra
disclosure of identity	tapatybės atskleidimas
discrimination	diskriminacija
dismissal	atleidimas
dismissal from civil service	atleidimas nuo valstybės tarnybos
dismissal of appeal on points of law	apeliacinio skundo atmetimas dėl teisės klausimų
dispute	ginčas
dissemination	sklaida
dissenting opinion	atskira nuomonė
dissolution (of an association, political party, etc.)	veiklos nutraukimas (asociacijos, politinės partijos, ir tt.)
documentary evidence	patvirtinamieji dokumentai
domestic legislation	nacionaliniai teisės aktai
double jeopardy	dvigubas baudžiamumas
drug addicts	narkomanai
duties and responsibilities	pareigos ir atsakomybė
duty solicitor	skiriamas advokatas

E

<p>educational supervision effect lawful arrest effective access to a court effective domestic remedy</p> <p>effective remedy effectiveness of investigation into (murder) enforceable judicial decision enforcement proceeding engagements undertaken by parties environment elections by secret ballot equality before the law equality of arms equitable basis established by law examination of the appeal examination of circumstances examination of witnesses examine all the facts arguing for or against examine the second set of proceedings excessive length of proceedings exclusion of press exclusion of public execution exercise the jurisdiction exemption from exhaustion of domestic remedies exhaust domestic remedies</p> <p>exhaustion of domestic remedies</p> <p>expel expiry of time-limit expropriation expulsion</p>	<p>švietimo priežiūra vykdyti teisėtą areštą veiksmingai užtikrinama teisė į teismą veiksminga šalies vidaus gynybos priemonė veiksminga gynybos priemonė tyrimo (žmogžudystės) veiksmingumas</p> <p>vykdytinas teismo sprendimas sprendimo vykdymo procedūros šalių prisiimti įsipareigojimai aplinka rinkimai, balsuojant slapta lygybė prieš įstatymą procesinės lygybės principas vienodomis sąlygomis įstatymu nustatyta apeliacijos nagrinėjimas aplinkybių nagrinėjimas liudytojų apklausa išnagrinėti visus faktus už ir prieš</p> <p>nagrinėti bylą antroje instancijoje per ilgą bylos nagrinėjimą neįtraukti žiniasklaidos neįtraukti visuomenės vykdymas vykdyti jurisdikciją atleisti nuo šalies vidaus gynybos priemonių išnaudojimo išnaudoti šalies vidaus gynybos priemones šalies vidaus gynybos priemonių išnaudojimas išsiųsti pasibaigus terminui nusavinimas išsiuntimas</p>
--	---

extend the detention on remand
extent strictly required by situation

extensive

extradition

extraterritorial jurisdiction

pratęsti kardomąjį kalinimą
tiek, kiek būtinai reikia atsižvelgiant į
situaciją

išsamus

ekstradicija

ekstrateritorinė jurisdikcija

F

fair hearing

fairness of proceedings

family life

feeling of fear, anguish and inferiority

final domestic decision

forced evacuation

forced labour

forensic expert

form/join trade unions

foreseeability

found a family

free assistance of an interpreter

free elections

free legal assistance

freedom of association

freedom of conscience

freedom of correspondence

freedom of expression

freedom of movement

freedom of opinion

freedom of peaceful assembly

freedom of religion

freedom of the press

freedom of thought

freedom to choose a place of residence

freedom to impart ideas

freedom to impart information

freedom to manifest religion

freedom to receive ideas

teisingas bylos nagrinėjimas

proceso teisingumas

šeimoms gyvenimas

jausti baimę, skausmą ir
nepilnavertiškumą

galutinis nacionalinės institucijos
sprendimas

priverstinė evakuacija

priverstinis darbas

teismo ekspertas

steigti profesines sąjungas ir į jas stoti
numatomumas

rado šeimą

nemokama vertėjo pagalba

laisvi rinkimai

nemokama teisinė pagalba

asociacijų laisvė

sąžinės laisvė

susirašinėjimo laisvė

saviraiškos laisvė

judėjimo laisvė

nuomonės laisvė

laisvė rinktis į taikius susirinkimus

religijos laisvė

spaudos laisvė

minties laisvė

laisvė rinktis gyvenamąją vietą

laisvė skleisti idėjas

laisvė skleisti informaciją

laisvė išpažinti religiją

laisvė gauti idėjas

freedom to receive information
friendly settlement
fundamental freedoms
fundamental values of a democratic society
fundamental defect in proceedings

laisvė gauti informaciją
draugiškas susitarimas
pagrindinės laisvės
pagrindinės demokratinės visuomenės vertybės
esminės proceso klaidos

G

general interest
general principles of international law
general principles of law recognised by civilized nations
genuine requirement
The Government
grant applicant's claim
grant legal aid
gross violations
grounds "relevant" and "sufficient"
group of individuals
guarantees to appear for trial

visuotinė svarba
bendrieji tarptautinės teisės principai
civilizuotų tautų pripažintas bendras teisės pincipas
esminis reikalavimas
Vyriausybė
patenkinti ieškovo prašymą atlyginti žalą
suteikti teisinę pagalbą
šurkštūs pažeidimai
pagrindai "atitinkamas" ir "pakankamas"
individų grupė
garantuoja atvykti į teismą

H

harassment
has not sufficient means
heavier penalty
high contracting party
higher tribunal
hinder the exercise of the right of petition
holding facility
home
humiliating punishment

priekabiavimas
neturi pakankamai lėšų
griežtesnė bausmė
aukštoji susitarianti šalis
aukštesnė teisminė instancija
riboti teisę teikti peticijas
laikymo patalpa
namai
žeminanti bausmė

I

ill-treatment of detainees/in custody
illegal detention

netinkamas elgesys su sulaikytisiais/
sulaikymo įstaigoje
neteisėtas kalinimas

impartial tribunal	nešališkas teismas
impartiality of a judge	teisėjo nešališkumas
imposition of fine	baudos skyrimas
imprisonment	laisvės atėmimas
impunity	nebaudžiamumas
imputability	priskyrimas
in accordance with law	remiantis įstatymu
in force	galiojantis
in the capacity of	turintis statusą
inability to secure compliance with the judgment	nesugebėjimas užtikrinti, kad būtų laikomasi sprendimo
inadmissibility	nepriimtinas
inapplicability	netaikymas
incitement to hatred and hostility	priešikumo ir neapykantos kurstymas
indemnification	žalos atlyginimas
independent tribunal	nepriklausomas teismas
individual	asmuo
individual application/petition	fizinio asmens pareiškimas/peticija
individual measures	individualios priemonės
ineffectiveness of remedies	priemonių neveiksmingumas
information in detail	išsami informacija
information in language understood	informacija suprantama kalba
information on charge	informacija apie kaltinimus
information on nature and cause of of accusation	informacija apie kaltinimų pobūdį ir priežastis
information on reasons for arrest	informacija apie sulaikymo priežastis
inhuman punishment	nežmoniška bausmė
inhuman treatment	nežmoniškas elgesys
inter-State case	tarptautinė byla
interests of justice	teisingumo interesai
interests of members	narių interesai
interests of society as a whole	visos visuomenės interesai
interference	kišimasis
interim measure	laikinoji priemonė
international obligations	tarptautiniai įsipareigojimai
interrogation	apklausa
intimidation	bauginimas

J

join trade unions	stoti į profesines sąjungas
joint opinion	bendra nuomonė
judge or other officer exercising judicial power	teisėjas ar kitas pareigūnas vykdamas teismines funkcijas
judgment	sprendimas
judgments are essentially declaratory in nature	sprendimai dažniausiai yra deklaratyvaus pobūdžio
judicial authorities	teisminės institucijos
judicial officer	teismo antstolis
judicial review	teisminė peržiūra
jurisdiction of states	šalių jurisdikcija
jurisdiction of the Court	Teismo jurisdikcija
jurisprudence	jurisprudencija
just satisfaction	tinkamas atlyginimas
justified by the public interest in a democratic society	pateisina viešasis interesas demokratinėje visuomenėje
justify the interference	pateisinti kišimąsi
juvenile delinquency	nepilnamečių nusikalstamumas

L

lack of a public hearing	nėra viešo bylos nagrinėjimo
lack of diligence	kruopštumo stoka
lack of effective access to a tribunal	neužtikrinama veiksminga teisė į teismą
lack of effective remedy/ investigation/oral hearing	neužtikrinamos veiksmingos teisių gynimo priemonės/ tyrimas/ žodinis bylos nagrinėjimas
lack of promptness of information	neužtikrinama informacijos pateikimo sparta
language which an accused understands	kaltinamajam suprantama kalba
lapse of time	laiko tarpas
lawful arrest or detention	teisėtas suėmimas ar sulaikymas
lawful order of a court	teisėtas teismo sprendimas
lawful restrictions	teisėti apribojimai
lawfulness of proceedings	teismo proceso teisėtumas
lawyer	teisininkas
legal aid or assistance	teisinė pagalba

legal obligation
legality of detention
legitimate aim
legitimate purpose
length of civil/criminal proceedings
length of detention on remand
length of pre-trial detention
level of jurisdiction
liability
liable under the Convention
liberty of movement
liberty of person
licensing of broadcasting, television
and cinema enterprises
life
life of the community
life of the nation
life sentence
limitation on use of restrictions on rights
limitations to protect democratic
society
limitations to protect the rights of
others
limited jurisdiction
living instrument
local needs and conditions
locus standi
lodge an application
loss of property

juridinė prievolė
sulaikymo teisėtumas
teisėtas tikslas
teisėtas tikslas
civilinio/ baudžiamojo proceso trukmė
kardomojo kalinimo trukmė
kardomojo kalinimo trukmė
jurisdikcijos lygis
atsakomybė
atsakingas pagal Konvenciją
judėjimo laisvė
asmens laisvė
radijo, televizijos ar kino įstaigų
licencijavimas
gyvenimas
bendruomenės gyvenimas
tautos gyvenimas
laisvės atėmimas iki gyvos galvos
apribojimas taikyti teisių apribojimus
apribojimai ginti demokratinę
visuomenę
apribojimai ginti kitų teises

ribota jurisdikcija
gyvas instrumentas
vietos poreikiai ir sąlygos
locus standi/turėti teisę
pateikti peticiją
turto netekimas

M

make financial award
maintaining the authority and
impartiality of the judiciary
manifestly ill-founded
manifest religion or belief
margin of appreciation
marriageable age
material damage

skirti finansinį žalos atlyginimą
užtikrinti teisminės valdžios autoritetą ir
nešališkumą
akivaizdžiai nepagrįstas
skelbti religiją ar tikėjimą
vertinimo laisvė
santuokinis amžius
materialinė žala

matter resolved
measures necessary in
the interests of children
measures of a general character
measures similar to expropriation
media
members of a minority group
members of administration
members of armed forces
members of police
memorandum
mental anguish/suffering
merits of individual application/
inter-state application
merits of the complaint
military service
minimum degree of protection to which
citizens are entitled under the rule of
law in a democratic society
minimum level of severity
minor offence
minority
minors
miscarriage of justice
moderate physical punishment
monitoring of prisoners'
correspondence/telecommunications/
telephones
moral damage
morals

klausimas yra išspręstas
priemonės, būtinos vaikų interesams
ginti
bendro pobūdžio priemonės
panašios į nusavinimą priemonės
žiniasklaida
mažumos nariai
administracijos nariai
ginkluotųjų pajėgų nariai
policijos pareigūnai
memorandumas
kančia/sielvartas
individualios peticijos esmė/
tarpvaldybinė peticija
skundo esmė
karinė tarnyba
demokratinėje visuomenėje pagal
teisės viršenybę užtikrinamas minimalus
apsaugos lygis
minimalus sunkumo lygis
nesunkus pažeidimas
mažuma
nepilnamečiai
teismas padarė klaidą
vidutinio sunkumo fizinė bausmė
kalinamųjų susirašinėjimo/
telekomunikacinių priemonių/
telefoninių pokalbių tikrinimas
moralinė žala
moralė

N

narrow interpretation
national authority
national court
national law
national minority
national origin
national security

siauras aiškinimas
nacionalinė institucija
nacionalinis teismas
nacionalinė teisė
tautinė mažuma
nacionalinė kilmė
nacionalinis saugumas

nationalisation	nacionalizavimas
nature of punishment	bausmės pobūdis
nature of interference	įsikišimo pobūdis
<i>ne bis in idem/non bis in idem</i> principle	<i>ne bis in idem/non bis in idem</i> principas
necessary in a democratic society	būtina demokratinėje visuomenėje
negative obligation	negatyvi pareiga
negotiations	derybos
new or newly discovered facts	nauji ar naujai paaiškėję faktai
no significant disadvantage	nepatyrė didelės žalos
non-derogable rights and freedoms	absoliučios teisės ir laisvės
non-enforcement	nevykdymas
non-exhaustion	neišnaudojimas
non-exhaustion of domestic remedies	neišnaudoti šalies vidaus gynybos priemonių
non-governmental organisation	nevyriausybinių organizacijų
non-official summary	neoficiali santrauka
non-pecuniary damage	nematerialinė žala
normal civic obligations	įprastiniai pilietiniai įsipareigojimai
notification	pranešimas
notification of a derogation	pranešimas apie nukrypti leidžiančią nuostatą
null and void	niekinis
nulla poena sine lege	nulla poena sine lege/ nėra bausmės be įstatymo
nullum crimen sine lege	nullum crimen sine lege/ nėra nusikaltimo be įstatymo

O

objective and reasonable justification	objektyvi ir pagrįsta priežastis
obligation of performing military service	prievolė atlikti karinę tarnybą
obligation prescribed by law	įstatymu numatyta prievolė/ įsipareigojimas
observance	laikymasis
obtain attendance of witnesses	iškviešti liudytojus
officer authorised by law to exercise judicial power	pareigūnas, kuriam pagal įstatymą yra suteikta teisė vykdyti teismines funkcijas
Ombudsperson	Ombudsmenas
oral hearing	žodinis bylos nagrinėjimas
oral submission	pastabos, pateiktos žodžiu

order release
ordinary courts
originate
other status
outstanding interest
outweigh

sprendimas paleisti
bendrosios kompetencijos teismas
kilti
kitoks statusas
palūkanos
nusverti

P

parental authority
parents' religious and philosophical convictions
particular circumstances of the case
particular level of severity
peaceful assembly
peaceful enjoyment of possessions
pecuniary damage
penalty
periodic review of the continuing lawfulness of detention
permit for a demonstration
persons of unsound mind
physical integrity
physical liberty and security
physical punishment
physical suffering
pilot judgment
placement in custody
plea of inadmissibility

plot of land
pluralism in education
police surgeon
political activity
political asylum
political or other opinion
political party
political rights
positive obligations
possessions

tėvų valdžia
tėvų religiniai ir filosofiniai įsitikinimai
ypatingos bylos aplinkybės
ypatingas sunkumo lygis
taikus susirinkimas
netrukdomai naudotis savo nuosavybe
materialinė žala
bausmė
nuolatinė asmens sulaikymo teisėtumo peržiūra
leisti rengti demonstraciją
psichiškai nesveiki asmenys
fizinė neliečiamybė
fizinė laisvė ir saugumas
fizinė bausmė
fizinė kančia
bandomasis sprendimas
skirti kardomąjį kalinimą
nepriimtinumą grindžiamas prieštaravimas
žemės sklypas
pliuralizmas ir švietimas
policijos areštines medikas
politinė veikla
politinis prieglobstis
politinės ar kitokios pažiūros
politinė partija
politinės teisės
pozityvios pareigos
nuosavybė

power of attorney
power to overturn decision of the court
practical and effective protection
prejudice interests of justice
pre-trial detention
preliminary objection/investigation
preparation of defence
prescribed by law
present-day conditions
presidential pardon
press
pressing social need
presumed paternity
presumption in respect of factors
presumption of innocence
prevent disorder

prevent escape
prevent unauthorised entry into country
preventing the disclosure of
information received in confidence
prevention of crime
prevention of disorder
prevention of spreading of infectious
diseases
preventive detention
prima facie

prisoner
private life
procedural defect
procedural guarantees of review
procedure prescribed by law
prohibition of
prohibition of abuse of rights
prohibition of collective expulsion
of aliens
prohibition of discrimination
prohibition of expulsion of a national
prohibition of imprisonment for debt
prohibition of reservations

įgaliojimas
įgaliojimas panaikinti teismo sprendimą
praktinė ir veiksminga apsauga
pakenktų teisingumo interesams
ikiteisminis kalinimas
pirminis prieštaravimas/ tyrimas
pasirengimas gynybai
numatyta įstatymu
dabartinės sąlygos
prezidento malonė
spauda
neatidėliotinas visuomeninis poreikis
tėvystės prezumpcija
prielaida atsižvelgiant į veiksnius
nekaltumo prezumpcija
užkirsti kelią viešosios tvarkos
pažeidimams
užkirsti kelią pabėgimui
užkirsti kelią neteisėtam įvažiavimui į šalį
užkirsti kelią įslaptintos informacijos
atskleidimui
nusikalstamumo prevencija
viešosios tvarkos pažeidimų prevencija
infekcinių ligų plitimo prevencija

prevencinis sulaikymas
prima facie/turintys didesnę įrodomąją
galią
kalinys
asmeninis gyvenimas
procedūrinis pažeidimas/ proceso klaida
procedūrinės bylos peržiūros garantijos
įstatymu numatyta procedūra
draudimas
piktnaudžiavimo teisėmis draudimas
draudimas kolektyviai išsiųsti
užsieniečius
diskriminacijos uždraudimas
draudimas išsiųsti pilietį
įkalinimo dėl skolos uždraudimas
išlygų uždraudimas

prohibition of slavery and forced labour	vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimas
prohibition of torture	kankinimo uždraudimas
prompt and detailed information	išsami ir iškart teikiama informacija
prompt judicial control	skubi teisminė kontrolė
prompt trial	greitas bylos nagrinėjimas
promptly	skubiai
promptly informed	skubiai informuotas
proof beyond reasonable doubt	įrodymas be pagrįstos abejonės
property	nuosavybė
proportionality	proporcingumas
proportionate to the legitimate aim pursued	proporcingas teisėtam siekiamam tikslui
protection of health	sveikatos apsauga
protection of juveniles	nepilnamečių apsauga
protection of morals	moralės apsauga
protection of private life of the parties	šalių asmeninio gyvenimo apsauga
protection of property	nuosavybės apsauga
protection of public order	viešosios tvarkos apsauga
protection of the rights and freedoms of others	kitų teisių ir laisvių apsauga
protection of the reputation of others	kitu asmenų garbės apsauga
protection of the rights	teisių apsauga
proved guilty according to law	kaltė įrodyta pagal įstatymą
provided by law	numatyta įstatymu
provisional measure	laikinoji priemonė
psychiatric evidence	psichiatro pateikti įrodymai
public	viešoji/ valstybės
public authority	valstybės institucija
public emergency	nepaprastoji padėtis
public hearing	viešas teismo procesas
public interest	viešasis interesas
public judgment	viešas sprendimas
public opinion	viešoji nuomonė
public order	viešoji tvarka
public safety	viešasis saugumas
public service	viešoji paslauga
publicity	viešumas
pursue	siekti
pursue a legitimate aim	siekti teisėto tikslo

Q

qualified rights
quell riot or insurrection

ribota teisė
malšinti riaušes ar sukilimą

R

racial discrimination
ratione loci
ratione materiae
ratione personae
ratione temporis
reasonable and objective justification
reasonable intervals
reasonable relationship of proportionality
reasonable suspicion
reasonable time
reasonableness of pre-trial detention
reasonably necessary to prevent fleeing

reasonably necessary to prevent offence

reasoning
receive and impart information and ideas
rectify the shortcomings
redress
referral to Grand Chamber

refugee
refusal
regardless of frontiers
Registry
reimbursement
rejection of appeal
rejection of one's application for release
release pending trial
relevant domestic law
relevant domestic practice

rasinė diskriminacija
ratione loci/vietos kriterijus
ratione materiae/ dalyko kriterijus
ratione personae/ subjektas
ratione temporis/laiko kriterijus
protingas ir objektyvus pagrindimas
pagrįstas terminas
pagrįstas proporcingumo ryšys

pagrįstas įtarimas
protingas laikotarpis
kardomojo kalnimo pagrįstumas
pagrįstai būtina siekiant užkirsti kelią pabėgimui
pagrįstai būtina siekiant užkirsti kelią nusikaltimui
argumentavimas
gauti informaciją ir semtis minčių

ištaisyti trūkumus
teisių gynimas
bylos perdavimas svarstyti Didžiajai Kolegijai
pabėgėlis
atsisakymas
nepaisant valstybės sienų
Registras
kompensacija
apeliacijos atmetimas
prašymo dėl paleidimo atmetimas
paleidimas proceso metu
atitinkama nacionalinės teisės nuostata
atitinkama nacionalinių teismų praktika

religion
religious community
religious instructions
religious practice
remand in custody
rendition
reopen the proceedings
representative
representative of Lithuania at the European Court of Human Rights
reputation
required by interests of justice
residence
reservations
respect for correspondence
respect for family life
respect for home
respect for parents' philosophical convictions
respect for private life
respondent state's jurisdiction and responsibility
restitutio in integrum
restitution of property
restriction on freedom of movement
restrictive interpretation
retrial
retroactive application of criminal/civil law
retroactivity
reunion of family
review by a court
review of lawfulness of detention
revision of an earlier judgment
right of access to
right of petition to
right to an effective remedy

right to individual application
right to liberty/security
right to marry

religija
religinė bendruomenė
religinis mokymas/ religinės pamokos
religinė praktika
kardomasis kalinimas
perdavimas
atnaujinti bylos nagrinėjimą
atstovas
Lietuvos atstovas Europos Žmogaus teisių teisme
reputacija
reikalauja teisingumas
gyvenamoji vieta
išlygos
pagarba susirašinėjimui
pagarba šeimos gyvenimui
pagarba būstui
gerbti tėvų filosofinius įsitikinimus

pagarba asmeniniam gyvenimui
atsakovo gyvenamosios šalies jurisdikcija ir atsakomybė
restitutio in integrum/ teisių atkūrimas
turto grąžinimas
judėjimo laisvės apribojimas
siauras aiškinimas
pakartotinis bylos nagrinėjimas
baudžiamosios/ civilinės teisės nuostatos taikymas atgaline data
taikymas atgaline data
šeimos susijungimas
teismo peržiūra
sulaikymo teisėtumo teisminė peržiūra
ankstesnio sprendimo peržiūra
teisė pasinaudoti
teisė teikti peticiją
teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę
teisė fiziniam asmeniui teikti peticiją
teisė į laisvę/ saugumą
teisė į santuoką

rights of defence
rule of law
rule of respect
ruling on an equitable basis

teisė į gynybą
teisės viršenybė
bendroji taisyklė
sprendimas ex aequo ir bono

S

safeguards against abuse

same as matter already examined
same as matter submitted to other procedure
same conditions
scheme for free legal aid
scope of court review
search
secrecy of correspondence
secret ballot
secret surveillance
Secretary General
secure fulfilment of obligation prescribed by law
secure the payment of contributions or penalties
security of person
seizure of
self-defence
separate set of proceedings
service exacted in case of emergency

service of a military character
servitude
sick leave
signature and ratification
systemic problem
six-month period/rule
slavery
social origin
social security
special circumstances

apsaugos priemonės nuo piktnaudžiavimo
tokia pati, kurią jau svarstė
kuri jau buvo perduota kitai tyrimo institucijai
tos pačios sąlygos
nemokamos teisinės pagalbos sistema
teismo peržiūros apimties krata
susirašinėjimo slaptumas
slaptas balsavimas
slaptas sekimas
Generalinis sekretorius
užtikrinti įstatymu numatytų įsipareigojimų vykdymą
užtikrinti, kad būtų mokamos įmokos ir baudos
asmens saugumas
poėmis/areštas
savigyna
atskiras procesas
naudojimasis paslauga esant kritinei padėčiai
karinė tarnyba
baudžiava
laikinojo nedarbingumo atostogos
pasirašymas ir ratifikavimas
sisteminė problema
šešių mėnesių laikotarpis/ taisyklė
vergovė
socialinė kilmė
socialinė kilmė
ypatingos aplinkybės

speediness of review
stand for election
statement of fact
statute-barred
strictly necessary
strictly proportionate
striking out applications
substitute service
supplementary opinion
surrender
summon the witness

peržiūros greitis
būti kandidatų rinkimuose
faktų išdėstymas
pagal teisę
tikrai būtina
griežtai proporcingas
išbraukimas iš sąrašo
pavdavimo paslaugos
papildoma nuomonė
perdavimas
iškviešti liudytoją

T

take proceedings
taken alone
taking of property
tax penalty
taxation
territorial integrity
testify at trial
third party
threat to applicant's life
threat to the life of the nation
time of emergency
time when the act or omission
committed
torture
torture in police custody
trafficking in human beings
transfer of the property
transmit
treatment
trial within a reasonable time

tribunal established by law

imtis procesinių veiksmų
imtis atskirai
nuosavybės atėmimas
mokestinė bauda
apmokestinimas
teritorinis nedalomumas
liudyti teisme
trečioji šalis
grėsmė ieškovo gyvybei
grėsmė visuomenės gyvenimui
kritinė situacija
veikimo ar neveikimo metu

kankinimas
kankinimas policijos areštinėje
prekyba žmonėmis
turto perdavimas
perduoti
elgesys
bylos nagrinėjimas per kuo trumpesnę
laiką
pagal įstatymą įsteigtas teismas

U

unanimously

vieningai

unfairness of proceedings
unidentified perpetrator

uniform law
universal suffrage
unlawful detention
unlawfulness
unreasonably long (procedure)
use of force/violence
use of property

neteisingas procesas
nusikaltėlis, kurio tapatybė nėra
nustatyta
nuoseklus įstatymas
visuotinė rinkimų teisė
neteisėtas kalinimas
neteisėtumas
nepagrįstai ilgas (procesas)
jėgos/ smurto naudojimas
nuosavybės naudojimas

V

vagrants
value judgment
values of a democratic society
victim
violation
vote
vulnerability

valkatos
subjektyvus vertinimas
demokratinės visuomenės vertybės
nukentėjusysis
pažeidimas
balsuoti
pažeidžiamumas

W

waiver of the court fees

war or other public emergency
threatening the life of the nation

well-being of the community
withdrawal of parental rights
without prejudice to the provisions of
Article ...
witness
wording
work required of detainee
work required to be done during
conditional release
worship

atleidimas nuo teismo išlaidų
apmokėjimo
karas ar kito pobūdžio nepaprastoji
padėtis kelianti grėsmę visuomenės
gyvenimui
visuomenės gerovė
tėvystės teisių atėmimas
nepažeidžiant ... straipsnio nuostatų

liudytojas
formuluotė
darbas, kurį turi atlikti suimtas
darbas, kurį turi dirbti lygtinio paleidimo
metu
garbinti

Lithuanian-English

A

absoliučios teisės	absolute rights
absoliučios teisės ir laisvės	non-derogable rights and freedoms
actio popularis/ viešojo intereso gynimas	<i>actio popularis</i>
administracijos nariai	members of administration
administracinė praktika	administrative practice
administracinis kalinimas	administrative detention
administracinis procesas	administrative proceedings
akivaizdžiai nepagrįstas	manifestly ill-founded
alkoholikai	alcoholics
alternatyvi tarnyba	alternative civil service
amžius, nuo kurio asmuo atsako pagal baudžiamuosius įstatymus	age of criminal responsibility
ankstesnio sprendimo peržiūra	revision of an earlier judgment
anoniminė peticija	anonymous petition
apeliacijos atmetimas	rejection of appeal
apeliacijos nagrinėjimas	examination of the appeal
apeliacinio skundo atmetimas dėl teisės klausimų	dismissal of appeal on points of law
apeliacinis teismas	court of appeal
apkaltinamasis nuosprendis	conviction
apklausa	interrogation
aplinka	environment
aplinkybių nagrinėjimas	examination of circumstances
apmokestinimas	taxation
apribojimai ginti demokratinę visuomenę	limitations to protect democratic society
apribojimai ginti kitų teises	limitations to protect the rights of others
apribojimas taikyti teisių apribojimus	limitation on use of restrictions on rights
apribojimas turėti	deprivation of possession
apsaugos priemonės nuo piktnaudžiavimo	safeguards against abuse
areštas	arrest
arešto orderis	arrest warrant
argumentavimas	reasoning
asmeninis gyvenimas	private life
asmens laisvė	liberty of person

asmens saugumas	security of person
asmenys, atsisakantys veikti	conscientious objector
asmuo	individual
asociacijų laisvė	freedom of association
atidėti bylos nagrinėjimą	adjourn the case
atitinkama nacionalinės teisės nuostata	relevant domestic law
atitinkama nacionalinių teismų praktika	relevant domestic practice
atleidimas	dismissal
atleidimas nuo teismo išlaidų	waiver of the court fees
apmokėjimo	
atleidimas nuo valstybės tarnybos	dismissal from civil service
atleisti nuo šalies vidaus gynybos	exemption from exhaustion
priemonių išnaudojimo	of domestic remedies
atlyginti žalą/ nuostolius	award compensation/damages
atnaujinti bylos nagrinėjimą	reopen the proceedings
atsakingas pagal Konvenciją	liable under the Convention
atsakomybė	liability
atsakovo gyvenamosios šalies	respondent state's jurisdiction
jurisdikcija ir atsakomybė	and responsibility
atsisakymas	refusal
atsisakyti veikti	conscientious objection
atskira nuomonė	dissenting opinion
atskiras procesas	separate set of proceedings
atstovas	representative
aukštesnė teisminė instancija	higher tribunal
aukštoji susitarianti šalis	high contracting party

B

balsuoti	vote
bandomasis sprendimas	pilot judgment
bankrotas	bankruptcy
baudos skyrimas	imposition of fine
baudžiamasis kaltinimas	criminal charge
baudžiamasis nusikaltimas	criminal offence
baudžiamasis procesas	criminal proceedings
baudžiamosios/ civilinės teisės	retroactive application of
nuostatos taikymas atgaline data	criminal/civil law
baudžiava	servitude
bauginimas	intimidation
bausmė	penalty

bausmės pobūdis
bendra nuomonė
bendras pagrindas
bendrieji tarptautinės teisės principai
bendro pobūdžio priemonės
bendroji taisyklė
bendrosios kompetencijos teismas
bendruomenės gyvenimas
būti kandidatu rinkimuose
būti/ sudaryti
būtina demokratinėje visuomenėje
byla
bylos aplinkybės
bylos nagrinėjimas Konstituciniame teisme
bylos nagrinėjimas per kuo trumpesnį laiką
bylos perdavimas svarstyti Didžiajai Kolegijai

nature of punishment
joint opinion
common ground
general principles of international law
measures of a general character
rule of respect
ordinary courts
life of the community
stand for election
constitute
necessary in a democratic society
case
circumstances of the case
constitutional proceedings
trial within a reasonable time
referral to Grand Chamber

C

civilinę tarnybą pakeičianti tarnyba
civilinės teisės ir įsipareigojimai
civilinio/baudžiamojo proceso trukmė
civilinis procesas
civilizuotų tautų pripažintas bendras teisės principas

civilian substitute service
civil rights and obligations
length of civil/criminal proceedings
civil proceedings
general principles of law recognised by civilized nations

D

dabartinės sąlygos
darbas, kurį turi atlikti suimtas
darbas, kurį turi dirbti lygtinio paleidimo metu
delsimas nagrinėti bylą
delspinigiai
demokratinė visuomenė
demokratinėje visuomenėje pagal teisės viršenybę užtikrinamas minimalus apsaugos lygis

present-day conditions
work required of detainee
work required to be done during conditional release
delays in the proceedings
default interest
democratic society
minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society

demokratinės visuomenės vertybės
demonstracija
derybos
diplomatiniai patikinimai
diskriminacija
diskriminacijos uždraudimas
draudimas
draudimas išsiųsti pilietį
draudimas kolektyviai išsiųsti
užsieniečius
draudimas kreiptis į advokatą
draugiškas susitarimas
drausminė procedūra
dvigubas baudžiamumas

values of a democratic society
demonstration
negotiations
diplomatic assurances
discrimination
prohibition of discrimination
prohibition of
prohibition of expulsion of a national
prohibition of collective expulsion
of aliens
denial of access to lawyer
friendly settlement
disciplinary proceedings
double jeopardy

E

ekstradicija
ekstrateritorinė jurisdikcija
elgesys
esminės proceso klaidos
esminis reikalavimas

extradition
extraterritorial jurisdiction
treatment
fundamental defect in proceedings
genuine requirement

F

faktų išdėstymas
fizinė bausmė
fizinė kančia
fizinė laisvė ir saugumas
fizinė neliečiamybė
fizinio asmens pareiškimas/peticija
formuluotė

statement of fact
physical punishment
physical suffering
physical liberty and security
physical integrity
individual application/petition
wording

G

galimybė gauti informaciją	access to information
galiojantis	in force
galutinis nacionalinės institucijos sprendimas	final domestic decision
garantuoja atvykti į teismą	guarantees to appear for trial
garbės ir orumo įžeidimas	defamation
garbinti	worship
gauti informaciją ir semtis minčių	receive and impart information and ideas
Generalinis sekretorius	Secretary General
gerbti tėvų filosofinius įsitikinimus	respect for parents' philosophical convictions
ginčas	dispute
ginčytinas ieškinys	arguable claim
ginkluotųjų pajėgų nariai	members of armed forces
gintis pačiam	defend in person
greitas bylos nagrinėjimas	prompt trial
grėsmė ieškovo gyvybei	threat to applicant's life
grėsmė visuomenės gyvenimui	threat to the life of the nation
griežtai proporcingas	strictly proportionate
griežtesnė bausmė	heavier penalty
gynyba nuo neteisėto smurto	defence from unlawful violence
gynyba, pasinaudojant teisine pagalba	defence through legal assistance
gyvas instrumentas	living instrument
gyvenamoji vieta	residence
gyvenimas	life

I

ieškinys	claim
ieškinys dėl žalos	action for damages
<i>ieškovas</i>	appellant
ikiteisminis kalinimas	pre-trial detention
imtis atskirai	taken alone
imtis procesinių veiksmų	take proceedings
individų grupė	group of individuals
individualios peticijos esmė/ tarpvalstybinė peticija	merits of individual application/ inter-state application

individualios priemonės
infekcinių ligų plitimo prevencija

informacija apie kaltinimų pobūdį ir priežastis
informacija apie kaltinimus
informacija apie sulaikymo priežastis
informacija suprantama kalba
išbraukimas iš sąrašo
iškviešti liudytoją
iškviešti liudytojus
išlaidos
išlygos
išlygų uždraudimas
išmoka
išnagrinėti visus faktus už ir prieš

išnaudoti šalies vidaus gynybos priemonės
išpuolis
išsami informacija
išsami ir iškart teikiama informacija
išsamus
išsiuntimas
išsiųsti
ištaisyti trūkumus
išteisinimas pirmosios instancijos teisme

individual measures
prevention of spreading of infectious diseases
information on nature and cause of accusation
information on charge
information on reasons for arrest
information in language understood
striking out applications
summon the witness
obtain attendance of witnesses
costs and expenses
reservations
prohibition of reservations
allowance
examine all the facts arguing for or against
exhaust domestic remedies

assault
information in detail
prompt and detailed information
extensive
expulsion
expel
rectify the shortcomings
acquittal at first instance

įgaliojimas
įgaliojimas panaikinti teismo sprendimą
įkalinimo dėl skolos uždraudimas
įprastiniai pilietiniai įsipareigojimai
įrodymas be pagrįstos abejonės
įsikišimo pobūdis
įstatymų leidybos institucijos pasirinkimas
įstatymu numatyta prievolė/
įsipareigojimas

power of attorney
power to overturn decision of the court
prohibition of imprisonment for debt
normal civic obligations
proof beyond reasonable doubt
nature of interference
choice of the legislature
obligation prescribed by law

įstatymu numatyta procedūra
įstatymu nustatyta
įtarimas
įtikinamai įrodyti

procedure prescribed by law
established by law
allegation
convincingly demonstrate

Y

ypatingas sunkumo lygis
ypatingos aplinkybės
ypatingos bylos aplinkybės

particular level of severity
special circumstances
particular circumstances of the case

J

jausti baimę, skausmą ir
nepilnavertiškumą
jėgos/ smurto naudojimas
judėjimo laisvė
judėjimo laisvė
judėjimo laisvės apribojimas
juridinė prievolė
jurisdikcijos lygis
jurisprudencija

feeling of fear, anguish and inferiority
use of force/violence
freedom of movement
liberty of movement
restriction on freedom of movement
legal obligation
level of jurisdiction
jurisprudence

K

kalinamųjų susirašinėjimo/
telekomunikacinių priemonių/
telefoninių pokalbių tikrinimas
kalinimo sąlygos
kalinys
kaltė įrodyta pagal įstatymą
kaltinamajam suprantama kalba
kaltinamas baudžiamosios veikos
padarymu
kaltinamasis aktas
kaltinimai
kančia/ sielvartas
kankinimas
kankinimas policijos areštinėje

monitoring of prisoners'
correspondence/telecommunications/
telephones
conditions of detention
prisoner
proved guilty according to law
language which an accused understands
charged with criminal offence
bill of indictment
charges
mental anguish/suffering
torture
torture in police custody

kankinimo uždraudimas	prohibition of torture
karas ar kito pobūdžio nepaprastoji padėtis kelianti grėsmę visuomenės gyvenimui	war or other public emergency threatening the life of the nation
kardomasis kalinimas	detention on remand
kardomasis kalinimas	remand in custody
kardomojo kalinimo pagrįstumas	reasonableness of pre-trial detention
kardomojo kalinimo trukmė	length of detention on remand
kardomojo kalinimo trukmė	length of pre-trial detention
karinė tarnyba	military service
karinė tarnyba	service of a military character
kasacinis skundas	cassation appeal
keisti religiją ar įsitikinimus	change religion or belief
kilti	originate
kišimasis	interference
kitoks statusas	other status
kitu asmenų garbės apsauga	protection of the reputation of others
kitų teisių ir laisvių apsauga	protection of the rights and freedoms of others
klausimas yra išspręstas	matter resolved
kolektyvinė bausmė	collective punishment
kolektyvinė saviraiškos laisvės išraiška	collective exercise of freedom of expression
kolektyvinis skundas	collective complaint
kompensacija	reimbursement
kompetentinga teisminė institucija	competent legal authority
kompetentingas teismas	competent court
konfidencialumas	confidentiality
konstitucingumas	constitutionality
kontroliuoti nuosavybės naudojimą	control of use of property
krata	search
kritinė situacija	time of emergency
kruopštumo stoka	lack of diligence
kuri jau buvo perduota kitai tyrimo institucijai	same as matter submitted to other procedure

L

laikinoji priemonė	interim measure
laikinoji priemonė	provisional measure

laikinojo nedarbingumo atostogos	sick leave
laiko tarpas	lapse of time
laikymasis	observance
laikymo patalpa	holding facility
laisvė gauti idėjas	freedom to receive ideas
laisvė gauti informaciją	freedom to receive information
laisvė išpažinti religiją	freedom to manifest religion
laisvė rinktis gyvenamąją vietą	freedom to choose a place of residence
<i>laisvė rinktis į taikius susirinkimus</i>	freedom of peaceful assembly
<i>laisvė skleisti idėjas</i>	freedom to impart ideas
laisvė skleisti informaciją	freedom to impart information
laisvės apribojimas	deprivation of liberty
laisvės atėmimas	imprisonment
laisvės atėmimas iki gyvos galvos	life sentence
laisvi rinkimai	free elections
leisti rengti demonstraciją	permit for a demonstration
Lietuvos atstovas Europos Žmogaus	representative of Lithuania at the
teisių teisme	European Court of Human Rights
liudyti teisme	testify at trial
liudytojas	witness
liudytojų apklausa	examination of witnesses
locus standi/turėti teisę	<i>locus standi</i>
lygtinis paleidimas	conditional release
lygybė prieš įstatymą	equality before the law

M

malšinti riaušes ar sukilimą	quell riot or insurrection
materialinė žala	material damage
materialinė žala	pecuniary damage
mažuma	minority
mažumos nariai	members of a minority group
memorandumas	memorandum
minimalus sunkumo lygis	minimum level of severity
Ministrų komitetas	Committee of Ministers
minties laisvė	freedom of thought
mirties bausmė	capital punishment
mirties bausmė	death penalty
mirties bausmės panaikinimas	abolition of the death penalty
mokestinė bauda	tax penalty

morale
moralės apsauga
moralinė žala

morals
protection of morals
moral damage

N

nacionalinė institucija
nacionalinė kilmė
nacionalinė teisė
nacionaliniai teisės aktai
nacionalinis saugumas
nacionalinis teismas
nacionalizavimas
nagrinėti bylą antrojoje instancijoje
namai
narių interesai
narkomanai
naudojimas paslauga esant kritinei padėčiai
nauji ar naujai paaiškėję faktai
ne bis in idem/non bis in idem principas
neatidėliotinas visuomeninis poreikis
nebaudžiamumas
nedalyvaujant
negatyvi pareiga
neįgalumo pensija
neišnaudojimas
neišnaudoti šalies vidaus gynybos priemonių
neišvengiamai būtina
nejtraukti visuomenės
nejtraukti žiniasklaidos
nekaltumo prezumpcija
neketinama palaikyti peticijos
nematerialinė žala
nemokama teisinė pagalba
nemokama vertėjo pagalba
nemokamos teisinės pagalbos sistema
neoficiali santrauka
nepagrįstai ilgas (procesas)

national authority
national origin
national law
domestic legislation
national security
national court
nationalisation
examine the second set of proceedings
home
interests of members
drug addicts
service exacted in case of emergency

new or newly discovered facts
ne bis in idem/non bis in idem principle
pressing social need
impunity
absentia [in]
negative obligation
disability pension
non-exhaustion
non-exhaustion of domestic remedies

absolutely necessary
exclusion of public
exclusion of press
presumption of innocence
absence of intention to pursue petition
non-pecuniary damage
free legal assistance
free assistance of an interpreter
scheme for free legal aid
non-official summary
unreasonably long (procedure)

nepaisant valstybės sienų	regardless of frontiers
nepakitusi situacija	continuing situation
nepaprastoji padėtis	public emergency
nepatyrė didelės žalos	no significant disadvantage
nepažeidžiant ... straipsnio nuostatų	without prejudice to the provisions of Article ...
nepilnamečiai	minors
nepilnamečių apsauga	protection of juveniles
nepilnamečių nusikalstamumas	juvenile delinquency
nepriimtinas	inadmissibility
nepriimtiniu grindžiamas	plea of inadmissibility
prieštaravimas	
nepriklausomas teismas	independent tribunal
nėra viešo bylos nagrinėjimo	lack of a public hearing
nešališkas teismas	impartial tribunal
nesugebėjimas užtikrinti, kad būtų laikomasi sprendimo	inability to secure compliance with the judgment
nesunkus pažeidimas	minor offence
netaikymas	inapplicability
neteisėtas kalinimas	illegal detention
neteisėtas kalinimas	unlawful detention
<i>neteisėtumas</i>	<i>unlawfulness</i>
neteisingas procesas	unfairness of proceedings
netinkamas elgesys su sulaikytaisiais/ sulaikymo įstaigoje	ill-treatment of detainees/in custody
netrukdomai naudotis savo nuosavybe	peaceful enjoyment of possessions
neturi pakankamai lėšų	has not sufficient means
neturi teisės į nuostolių atlyginimą	absence of right to compensation
neužtikrinama informacijos pateikimo sparta	lack of promptness of information
neužtikrinama veiksminga teisė į teismą	lack of effective access to a tribunal
neužtikrinamos veiksmingos teisių gynimo priemonės/ tyrimas/ žodinis bylos nagrinėjimas	lack of effective remedy / investigation/oral hearing
nevykdymas	non-enforcement
nevyriausybinė organizacija	non-governmental organisation
nežmoniška bausmė	inhuman punishment
nežmoniškas elgesys	inhuman treatment
niekinis	null and void
nukentėjusysis	victim
nukrypimas nuo	derogation

nukrypimas nuo įsipareigojimų kilus karui ar nepaprastosios padėties atveju nulla poena sine lege/ nėra bausmės be įstatymo	derogation in time of war or other public emergency nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege/ nėra nusikaltimo be įstatymo	nullum crimen sine lege
numatomumas	foreseeability
numatyta įstatymu	prescribed by law
numatyta įstatymu	provided by law
nuolatinė asmens sulaikymo teisėtumo peržiūra	periodic review of the continuing lawfulness of detention
nuomonės laisvė	freedom of opinion
nuosavybė	possessions
nuosavybė	property
nuosavybės apsauga	protection of property
nuosavybės atėmimas	taking of property
nuosavybės naudojimas	use of property
nuoseklus įstatymas	uniform law
nusavinimas	expropriation
nusikalstamumo prevencija	prevention of crime
nusikaltėlis, kurio tapatybė nėra nustatyta	unidentified perpetrator
nustatymas	determination
nustatyti	determine
nusverti	outweigh

O

objektyvi ir pagrįsta priežastis Ombudsmenas	objective and reasonable justification Ombudsperson
---	--

P

pabėgėlis	refugee
padaryti nusikaltimą	commit an offence
pagal įstatymą įsteigtas teismas	tribunal established by law
pagal teisę	statute-barred
pagarba asmeniniam gyvenimui	respect for private life
pagarba būstui	respect for home
pagarba šeimos gyvenimui	respect for family life
pagarba susirašinėjimui	respect for correspondence

pagrindai "atitinkamas" ir "pakankamas"	grounds "relevant" and "sufficient"
pagrindinės demokratinės visuomenės vertybės	fundamental values of a democratic society
pagrindinės laisvės	fundamental freedoms
pagrįstai būtina siekiant užkirsti kelią nusikaltimui	reasonably necessary to prevent offence
pagrįstai būtina siekiant užkirsti kelią pabėgimui	reasonably necessary to prevent fleeing
pagrįstas įtarimas	reasonable suspicion
pagrįstas proporcingumo ryšys	reasonable relationship of proportionality
pagrįstas terminas	reasonable intervals
pagrobimas	abduction
pakankamas laikas	adequate time
pakankamos galimybės	adequate facilities
pakartotinis bylos nagrinėjimas	retrial
pakenktų teisingumo interesams	prejudice interests of justice
paleidimas proceso metu	release pending trial
palūkanos	outstanding interest
panaši situacija	comparable situation
panašios į nusavinimą priemonės	measures similar to expropriation
papildoma nuomonė	supplementary opinion
paraišką pateikusi valstybė	applicant State party
pareigos ir atsakomybė	duties and responsibilities
pareigūnas, kuriam pagal įstatymą yra suteikta teisė vykdyti teismines funkcijas	officer authorised by law to exercise judicial power
pareiškėjas	applicant
pasibaigus terminui	expiry of time-limit
pasirašymas ir ratifikavimas	signature and ratification
pasirengimas gynybai	preparation of defence
pastabos, pateiktos žodžiu	oral submission
pateikti peticiją	lodge an application
pateisina viešasis interesas demokratinėje visuomenėje	justified by the public interest in a democratic society
pateisinti kišimąsi	justify the interference
patenkinti ieškovo prašymą atlyginti žalą	grant applicant's claim
patvirtinamieji dokumentai	documentary evidence
pažadavimo paslaugos	substitute service
pažeidimas	violation
pažeidžiamumas	vulnerability

per ilgą bylos nagrinėjimą
perdavimas
perdavimas
perduoti
peržiūros greitis

peticija dėl teisės aspekto
piktnaudžiavimas peticijos teise
piktnaudžiavimo teisėmis draudimas
pirminis prieštaravimas/ tyrimas
pliuralizmas ir švietimas
po apkaltinamojo nuosprendžio
paskelbimo
poėmis/ areštas
policijos areštinės medikas
policijos pareigūnai
politinė partija
politinė veikla
politinės ar kitokios pažiūros
politinės teisės
politinis prieglobstis
pozityvios pareigos
praktinė ir veiksminga apsauga
pranešimas
pranešimas apie nukrypti leidžiančią
nuostatą
prašymas dėl paleidimo iš įkalinimo
įstaigos
prašymo dėl paleidimo atmetimas
pratęsti kardomąjį kalinimą
prekyba žmonėmis
prevencinis sulaikymas
prezidento malonė
prieglobsčio prašytojas
prieiga prie atitinkamų bylų
prieinamumas
priekabiavimas
prielaida atsižvelgiant į veiksnius
priemonės, būtinos vaikų interesams
ginti

excessive length of proceedings
rendition
surrender
transmit
speediness of review

appeal on a point of law
abuse of the right of petition
prohibition of abuse of rights
preliminary objection/investigation
pluralism in education
after conviction

seizure of
police surgeon
members of police
political party
political activity
political or other opinion
political rights
political asylum
positive obligations
practical and effective protection
notification
notification of a derogation

application for release from detention

rejection of one's application for release
extend the detention on remand
trafficking in human beings
preventive detention
presidential pardon
asylum-seeker
access to relevant files
accessibility
harassment
presumption in respect of factors
measures necessary in
the interests of children

priemonių neveiksmingumas
priešiškumo ir neapykantos kurstymas
prievarta (administracinė)
prievolė atlikti karinę tarnybą
priežastinis ryšys
priimti (įrodymus)
priimti sprendimą
priimtinas/ priimtinumai/ sprendimas
priimtinumai kriterijai
prima facie/ turintys didesnę įrodomąją
galią
priskyrimas
pristatyti kompetentingai institucijai
pristatyti kompetentingai teisminei
institucijai
pritarianti nuomonė
privalomas
privalomas sprendimas
priverstinė evakuacija
priverstinis darbas
priverstinis darbas
priverstinis dingimas
procedūrinės bylos peržiūros garantijos
procedūrinis pažeidimas/ proceso klaida
procesinės lygybės principas
proceso eiga
proceso teisingumas
proporcingas teisėtam siekiamam tikslui

proporcingumas
protingas ir objektyvus pagrindimas
protingas laikotarpis
psichiatro pateikti įrodymai
psichiškai nesveiki asmenys

ineffectiveness of remedies
incitement to hatred and hostility
coercion (administrative)
obligation of performing military service
causal link
admit (evidence)
deliver a judgment
admissible/illegality/decision
admissibility criteria
prima facie

imputability
bringing before competent authority
bringing before competent legal
authority
concurring opinion
compulsory
binding judgment
forced evacuation
compulsory labour
forced labour
(forced) disappearance
procedural guarantees of review
procedural defect
equality of arms
conduct of the proceeding
fairness of proceedings
proportionate to the legitimate aim
pursued
proportionality
reasonable and objective justification
reasonable time
psychiatric evidence
persons of unsound mind

R

radijo, televizijos ar kino įstaigų
licencijavimas
rado šeimą

licensing of broadcasting, television
and cinema enterprises
found a family

rasinė diskriminacija
ratione loci/vietos kriterijus
ratione materiae/ dalyko kriterijus
ratione personae/ subjektas
ratione temporis/laiko kriterijus
Registras
reikalauja teisingumas
religija
religijos laisvė
religinė bendruomenė
religinė praktika
religinis mokymas/ religinės pamokos
remiantis įstatymu
reputacija
restitutio in integrum/ teisių atkūrimas
ribota jurisdikcija
ribota teisė
riboti teisę teikti peticijas

rinkimai, balsuojant slaptai
rungimosi principas bylos nagrinėjime

racial discrimination
ratione loci
ratione materiae
ratione personae
ratione temporis
Registry
required by interests of justice
religion
freedom of religion
religious community
religious practice
religious instructions
in accordance with law
reputation
restitutio in integrum
limited jurisdiction
qualified rights
hinder the exercise of the right of petition
elections by secret ballot
adversarial trial/adversarial hearing

S

santuokinis amžius
savavališkas laisvės atėmimas
savavališkas sulaikymas/ kalinimas
savavališki veiksmai
savigny
saviraiškos laisvė
savivalė
sąžinės laisvė
siauras aiškinimas
siauras aiškinimas
siekti
siekti teisėto tikslo
sisteminė problema
skelbti religiją ar tikėjimą
skiriamas advokatas
skirti

marriageable age
arbitrary deprivation of liberty
arbitrary arrest/detention
arbitrary action
self-defence
freedom of expression
arbitrariness
freedom of conscience
narrow interpretation
restrictive interpretation
pursue
pursue a legitimate aim
systemic problem
manifest religion or belief
duty solicitor
allocate

skirti finansinį žalos atlyginimą	make financial award
skirti kardomąjį kalinimą	placement in custody
sklaida	dissemination
skubi teisminė kontrolė	prompt judicial control
skubiai	promptly
skubiai informuotas	promptly informed
skubiai pristatomas teisėjui ar kitam pareigūnui, kuriam pagal įstatymą yra suteikta teisė vykdyti teismines funkcijas	brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power
skundas	complaint
skundo esmė	merits of the complaint
skundo pateikimo data	date of lodging of a complaint
slaptas balsavimas	secret ballot
slaptas sekimas	secret surveillance
socialinė kilmė	social origin
socialinė kilmė	social security
spauda	press
spaudos laisvė	freedom of the press
sprendimai dažniausiai yra deklaratyvaus pobūdžio	judgments are essentially declaratory in nature
sprendimas	decision
sprendimas	judgment
sprendimas ex aequo ir bono	ruling on an equitable basis
sprendimas paleisti	order release
sprendimo priėmimas	adoption of a judgment
sprendimo vykdymo procedūros	enforcement proceeding
steigti profesines sąjungas ir į jas stoti	form/join trade unions
stoti į profesines sąjungas	join trade unions
subjektyvus vertinimas	value judgment
suderinamumas su Konvencija	compatibility with the Convention
sudėtis	composition
suėmimo registras	custody record
sulaikymas	apprehension
sulaikymo kamera areštinėje	custody suite
sulaikymo pratęsimas	continued detention
sulaikymo teisėtumas	legality of detention
sulaikymo teisėtumo teisminė peržiūra	review of lawfulness of detention
susirašinėjimo laisvė	freedom of correspondence
susirašinėjimo slaptumas	secrecy of correspondence
suteikti teisinę pagalbą	grant legal aid
sveikatos apsauga	protection of health

Š

šalies vidaus gynybos priemonių išnaudojimas	exhaustion of domestic remedies
šalis atsakovė	defendant state party
šališkas	biased
šalių asmeninio gyvenimo apsauga	protection of private life of the parties
šalių jurisdikcija	jurisdiction of states
šalių prisiimti įsipareigojimai	engagements undertaken by parties
šeimos gyvenimas	family life
šeimos susijungimas	reunion of family
šešių mėnesių laikotarpis/ taisyklė	six-month period/rule
šiurkštūs pažeidimai	gross violations
švietimo priežiūra	educational supervision

T

taikomos nuostatos	applicable provisions
taikus susirinkimas	peaceful assembly
taikymas	applicability
taikymas atgaline data	retroactivity
tapatybės atskleidimas	disclosure of identity
tarptautiniai įsipareigojimai	international obligations
tarpalstybinė byla	inter-State case
tautinė mažuma	national minority
tautos gyvenimas	life of the nation
teisė fiziniam asmeniui teikti peticiją	right to individual application
teisė į gynybą	rights of defence
teisė į laisvę/ saugumą	right to liberty/security
teisė į santuoką	right to marry
teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę	right to an effective remedy
teisė kreiptis į teismą	access to court
teisė pasinaudoti	right of access to
teisė teikti peticiją	right of petition to
teisėjas ar kitas pareigūnas vykdamas teismines funkcijas	judge or other officer exercising judicial power
teisėjo nešališkumas	impartiality of a judge
teisės ir laisvės su išlygomis	derogable rights and freedoms
teisės viršenybė	rule of law

teisėtas suėmimas ar sulaikymas	lawful arrest or detention
teisėtas teismo sprendimas	lawful order of a court
teisėtas tikslas	legitimate aim
teisėtas tikslas	legitimate purpose
teisėti apribojimai	lawful restrictions
teisinė pagalba	legal aid or assistance
teisingas bylos nagrinėjimas	fair hearing
teisingumo interesai	interests of justice
teisininkas	lawyer
teisių apsauga	protection of the rights
teisių gynimas	redress
Teismas nustato...	Court holds ...
teismas padarė klaidą	miscarriage of justice
teisminė peržiūra	judicial review
teisminės institucijos	judicial authorities
teismo antstolis	bailiff
teismo antstolis	judicial officer
teismo ekspertas	forensic expert
Teismo jurisdikcija	jurisdiction of the Court
teismo peržiūra	review by a court
teismo peržiūros apimties	scope of court review
teismo proceso teisėtumas	lawfulness of proceedings
teismų praktika	case-law
teritorinis nedalomumas	territorial integrity
tėvų religiniai ir filosofiniai įsitikinimai	parents' religious and philosophical convictions
tėvų valdžia	parental authority
tėvystės teisių atėmimas	withdrawal of parental rights
tėvystės prezumpcija	presumed paternity
tiesiogiai būtina reikia atsižvelgiant į situaciją	extent strictly required by situation
tiesiogiai priskiriamos vietos valdžios institucijoms	directly imputable to the local authorities
tikrai būtina	strictly necessary
tikrinimas	diligence
tikslas	aim
tinkamas atlyginimas	just satisfaction
tokia pati, kurią jau svarstė	same as matter already examined
tollesnis nagrinėjimas nėra pagrįstas	continued examination not justified
tos pačios sąlygos	same conditions

trečioji šalis	third party
turintis statusą	in the capacity of
turto atėmimas	deprivation of property
turto grąžinimas	restitution of property
turto ir namų naikinimas	destruction of possessions and home
turto netekimas	loss of property
turto perdavimas	transfer of the property
tyrimo (žmogžudystės) veiksmingumas	effectiveness of investigation into (murder)

U

užkirsti kelią įslaptintos informacijos atskleidimui	preventing the disclosure of information received in confidence
užkirsti kelią neteisėtam įvažiavimui į šalį	prevent unauthorised entry into country
užkirsti kelią pabėgimui	prevent escape
užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams	prevent disorder
užsieniečiai	aliens
užtikrinti įstatymu numatytų įsipareigojimų vykdymą	secure fulfilment of obligation prescribed by law
užtikrinti teisminės valdžios autoritetą ir nešališkumą	maintaining the authority and impartiality of the judiciary
užtikrinti, kad būtų mokamos įmokos ir baudos	secure the payment of contributions or penalties

V

vaikas, gimęs ne santuokoje	child born out of wedlock
vaikų globa	custody of children
valkatos	vagrants
valstybės institucija	public authority
valstybės tarnyba	civil service
veikimo ar neveikimo metu	time when the act or omission committed
veiklos nutraukimas (asociacijos, politinės partijos, ir tt.)	dissolution (of an association, political party, etc.)
veiksminga gynybos priemonė	effective remedy
veiksminga šalies vidaus gynybos priemonė	effective domestic remedy

veiksmingai užtikrinama teisė į teismą
vergijos ir priverčiamojo darbo
uždraudimas
vergovė
vertinimo laisvė
vidutinio sunkumo fizinė bausmė
vieningai
vienodomis sąlygomis
viešas sprendimas
viešas teismo procesas
viešasis interesas
viešasis saugumas
viešo bylos svarstymo nebuvimas
viešoji nuomonė
viešoji paslauga
viešoji tvarka
viešoji/ valstybės
viešosios tvarkos apsauga
viešosios tvarkos pažeidimų prevencija
viešumas
vietos poreikiai ir sąlygos
visos visuomenės interesai
visuomenės gerovė
visuotinė rinkimų teisė
visuotinė svarba
vykdymas
vykdyti jurisdikciją
vykdyti teisėtą areštą
vykdytinas teismo sprendimas
Vyriausybė

effective access to a court
prohibition of slavery and forced labour
slavery
margin of appreciation
moderate physical punishment
unanimously
equitable basis
public judgment
public hearing
public interest
public safety
absence of a public hearing
public opinion
public service
public order
public
protection of public order
prevention of disorder
publicity
local needs and conditions
interests of society as a whole
well-being of the community
universal suffrage
general interest
execution
exercise the jurisdiction
effect lawful arrest
enforceable judicial decision
The Government

Z

žalos atlyginimas
žalos atlyginimas
žalos atlyginimo dėl nusavinimo
vėlavimas
žemės sklypas
žeminanti bausmė
žeminantis baudimas

compensation
indemnification
delays in payment of compensation
for expropriation
plot of land
humiliating punishment
degrading punishment

žeminantis elgesys
žiniasklaida
žodinis bylos nagrinėjimas

degrading treatment
media
oral hearing

The glossary has been developed by the Human Rights National Implementation Division of the Directorate General of Human Rights and Rule of Law, under the HELP umbrella. It is intended to guide legal professionals from Council of Europe member states in using the correct terminology when they make Convention-based arguments in national proceedings and to correctly understand when reading judgments in English.

Šį žodynėlį parengė Žmogaus teisių ir teisės viršenybės generalinio direktorato Nacionalinis žmogaus teisių įgyvendinimo skyrius, bendradarbiaudamas su HELP. Jis skiriamas Europos Tarybos teisės profesionalams, kad jie naudotų teisingus terminus, rengdami Konvencija paremtus argumentus nacionalinio teismo proceso metu. Taip pat jis skirtas, kad teisingai būtų suprantami sprendimai anglų kalba.

www.coe.int/nationalimplementation

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Europos Taryba yra žemyno svarbiausia žmogaus teisių organizacija. Į ją įeina 47 šalys narės, tarp jų – 28 Europos Sąjungos narės. Visos Europos Tarybos šalys narės yra pasirašiusios Europos Žmogaus teisių konvenciją, kurios tikslas – ginti žmogaus teises, demokratiją ir teisinę valstybę. Europos Žmogaus Teisių Teismas kontroliuoja konvencijos įdiegimą šalyse.

